

Vītolu fonds – izglītoties, lai palīdzētu citiem

Jana Skrivļa-Čevere

Kā ik gadu, februārī vidusskolu, ģimnāziju, tehnikumu un koledžu absolventi, kuri vēlas studēt Latvijas augstskolās, tiek aicināti pieteikties Vītolu fonda stipendijai.

Fonds Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā reģistrēts 2002. gadā, bet 2005. gadā pārveidots par nodibinājumu. Fonda dibinātāji ir Vilis un Marta Vītoli – trimdas latvieši, kuri 1944. gadā agrā bērnībā pametuši Latviju, te atgriezušies 1999. gadā. Vilis Vītols ir arī Likteņdarza meceņāts un labās gribas vēstnieks.

Lai saņemtu stipendiju, kandidāta vidējai atzīmei ir jābūt 7,5 un augstākai, kā arī jāatbilst vēl vienam no šiem noteikumiem: ir panākumi mācību priekšmetu olimpiādēs, ir no daudz bērnu ģimenes vai audzina viens no vecākiem, ir apgrūtināta sociālā situācija vai ir bārenis.

Kandidātam no 1. februāra līdz 1. martam ir jāiesniedz elektroniskā pieteikuma anketa, kas atrodama tīmekļvietnē www.vitolufonds.lv, kā arī jāpievieno šādu dokumentu kopijas: Curriculum Vitae (CV), motivācijas vēstule, fotogrāfija (portrets), 11. klases liecības kopija, pievienojot gala vērtējumus priekšmetos, kuri ir beigušies 10. klasē, skolas apstiprināts (ar direktora vai klases audzinātāja parakstu) 12. klases 1. semestra sekmju izraksts, kā arī viena rekomendācija no skolas direktora vai direktora vietnieka mācību darbā, vai klases audzinātāja, vai no novada, pilsētas sociālā darbinieka.

Vītolu fonda moto ir «Ar izglītību dzīvē sasniegt tādu līmeni, lai varētu nākotnē palīdzēt citiem!». Šo moto, 2024. gadā izveidojot Rudzātu vidusskolas absolventu stipendiju, ir īstenojuši pieci Līvānu novada Rudzātu vidusskolas absolventi, kuri savulaik paši saņēma šī fonda stipendijas.

Rudzātu vidusskolas absolventu stipendiju finansē Jānis Bruģis, Ričards Grigonis, Agris Meinards Prikuls, Roberts Groza un Nadežda Groza. Visi puīši pēc izglītības ir datorīki un strādā par programmētājiem, izņemot Jāni, kurš ir mārketeris, bet Nadežda absolvējusi LU Ķīmijas fakultāti un strādā par ķīmiķi farmācijas uzņēmumā.

Aicināju jauniešus pastāstīt, kā radās ideja veidot šo stipendiju, ko viņiem pašiem nozīmēja tās saņemšana un kāpēc iesaka jauniešiem tai pieteikties.

Foto no Ričarda Grigona personīgā arhīva

Ričards Grigonis pastāstīja: «Doma par to noteikti bija katram no mums, taču šī konkrētā ideja aizsākās ar Jāņa iniciatīvu. Viņš piedāvāja apvienot spēkus, lai mēs kopīgi varētu atbalstīt jauniešus, kuriem šī palīdzība ir īpaši svarīga.

Vītolu fonda stipendijas saņemšana man bija gan liels gods, gan atbildība. Tā man deva papildu motivāciju cītīgi strādāt pie sevis pilnveides un sasniegt izvirzītos mērķus. Šī pieredze arī veicināja manas spējas un pārliecību, kas palīdzēja karjeras izaugsmē. Šobrīd esmu vadošais programmatists un izstrādes vadītājs lielā IT uzņēmumā un jūtu, ka saņemtā stipendija ir būtiski ietekmējusi manu dzīves ceļu. Tāpat redzam, ka mūsu ieguldījums ir palīdzējis arī mūsu atbalstītajiem jauniešiem sasniegt viņu mērķus.»

Rudzātu vidusskolas absolventu stipendijas ziedotāji (sākot no augšas) – Jānis Bruģis, Roberts Groza, Ričards Grigonis, Nadežda Groza un Agris Meinards Prikuls

Ričards aicina jauniešus nebaidīties izvirzīt augstus mērķus un neatlaidīgi tiekties uz to sasniegšanu, uzsverot, ka pieteikšanās stipendijai ir ne tikai iespēja saņemt finansiālu atbalstu, bet arī veids, kā pierādīt sev un citiem savu apņēmību un centību.

«Šī stipendija var kļūt par spēcīgu stimulu un atgādinājumu, ka ziedotāji noteicējuši tieši tavai vēlmei augt un pilnveidoties. Gribu uzsvērt, ka ikvienu panākumu pamatā ir neatlaidīgs darbs, mērķtiecība un ticība saviem spēkiem. Tāpēc, ja apsver pieteikšanos, dari to ar pārliecību un ticību sev. Tas var būt pagrieziena punkts tavā dzīvē. Lai ikviens, kurš pieņem šo izaicinājumu, atrod sevī spēku sasniegt vairāk, nekā sākotnēji šķiet iespējams!»

Foto no Jāņa Bruģa personīgā arhīva

Uz nedaudz plašāku interviju aicināju stipendijas iniciatoru **Jāni Bruģi**.

Kā radās doma veidot šo stipendiju un cik jauniešu jau esat atbalstījuši?

– Kopā ar sievu ik pa laikam cenšamies darīt kaut ko labu. Bija 2023. gada Ziemassvētku laiks, sēdēju TC «Spice» stāvlaukumā, bijām tikko nodevuši savu Ziemassvētku sūtījumu biedrībai «Tavi draugi», kas to tālāk sūtīja uz Ukrainu bērniem, kuri zaudējuši vecākus karā. Teicu sievai: «Man šķiet, ka man ir radusies vai nu ģeniāla vai ļoti stulba ideja.» Izstāstīju par stipendiju Rudzātās, un viņai šī doma patika. Zinu, ka maniem draugiem vērtības ir ļoti līdzīgas manām, tāpēc sazinājos ar Robertu, Ričardu, Agri, Nadeždu, visiem Rudzātu vidusskolas absolventiem, kuri arī bijuši Vītolu fonda stipendiāti. Ātri saņēmu apstiprinājumu – darām! Lai gan pats, iespējams, neesmu tas labākais šīs stipendijas saņēmēja piemērs, tomēr man joprojām ir labs kontakts ar visiem, kas strādā šajā organizācijā, tāpēc uzreiz ņēmu telefonu, sazinājos un norunājām tikšanos.

Es stipendiju saņēmu, šķiet, divarpus gadus, bet universitāti nepabeidzu, un stipendiju man atcēla 3. kursa laikā (domāju, biju pelnījis, ka to izdara krietni ātrāk). Tā man ļoti ilgi līdzī vilkās kauna sajūta, bet šī bija laba iespēja beidzot visus atkal satikt un izklāstīt plānu. Nu, un tālākais tad jau ir redzams – pagaidām esam atbalstījuši sešus jauniešus.

Ko tev nozīmēja Vītolu fonda stipendijas saņemšana, kā tas ir ietekmējis tavu turpmāko dzīves ceļu?

– Ja godīgi, īsti nezinu, ko būtu iesācis bez Vītolu fonda atbalsta. Noteikti kaut ko izdomātu, bet tas vēl vairāk ietekmētu mācību procesu. Iespējams, ņemtu studējošo kredītu, kas dzītu depresijā, jau domājot vien par to, cik ilgi un kā tas būs jāatdod. Nedramatizēšu, sakot, ka nebūtu studējis vispār, bet tas bija patiešām milzīgs atbalsts, kas palīdzēja nosegt daudzus izdevumus – studentu viesnīcu, e-talonu, LU sporta nodarbtības, palika arī simboliski pārtikai. Pārējo sedzu no paša iekrājumiem, jo kopš 14 gadu vecuma vasarās strādāju un pelnīju pats. Esmu ceturtais bērns ģimenē, biju un esmu ārkārtīgi pateicīgs vecākiem par visu, ko viņi manis dēļ pārcieta, izdzīvoja un darīja, tāpēc Vītolu fonda stipendija man palīdzēja darīt to, ko biju sev apsolījis, – nebūt par slogu vecākiem uz vēl četriem gadiem. Zināju, ka jāspēj tikt galā pašam, un smadzenes man, par laimi, strādāja un aizvien strādā ļoti labi, neraugoties uz to, ka tajā laikā, godīgi sakot, biju ārkārtīgi slinks.

Jā, stipendijas saņemšana man nozīmēja ļoti daudz, jo deva iespēju vismaz daļēji patstāvīgi dzīvot Rīgā, neprasot lieku palīdzību mājniekiem. Turklāt Vītolu fonds man palīdzēja ne tikai ar stipendiju, bet, pateicoties kontaktiem, atradu arī prakses, kas 2. kursā bija obligāta, vietu, kas pēc tam kļuva par manu darbvietu, un vēlāk rosināja un ļāva veidot pašnodarbinātā karjeru. Strādājot sapratu, ka negribu visu dzīvi būt algots darbinieks, gribu būt pats sev priekšnieks, tā nu esmu tas, kas esmu, tur, kur esmu.

Kāpēc ieteiktu jauniešiem izmantot iespēju un pieteikties stipendijai?

– Varbūt tas skanēs mazliet skarbi vai ne pārāk pozitīvi, bet pirmā lieta, ko es noteikti ieteiktu, ir atmet zaudētāja un mūžīgā cietēja mentalitāti. Katrs pats ir atbildīgs par to, ko sasniedz savā dzīvē, katram pašam ir smadzenes un 24 stundas dienā. Jautājums ir šāds – kā tu tērē šos resursus, kas tev ir pieejami? Jā, citiem mācības padodas vieglāk, bet nav vērts fokusēties uz citiem. Tikai tavi lēmumi un tu pats esi atbildīgs par savu dzīvi, nevis kāds vai kaut kas cits.

Vēl viena lieta, kas mani personīgi vienmēr ir kaitinājusi, ir tas, ka sabiedrība mēdz cilvēkiem uzlikt sava veida zīmogu – «ā, nu tas jau ir X dēls, no viņa jau nekas nesanāks» vai «šis taču galīgs neļēģa, ko tu no tāda sagaidi» utt. Mans ieteikums ir, pirmkārt, cilvēkiem dzīvot savu dzīvi, nevis domāt, ka esi labāks par citiem, otrkārt, audzēt biezu ādu un fokusēties uz sevi, viss pārējais ir tikai fona trokšņi.

Esmu pārliecināts, ka ļoti daudzi jaunieši nemēģina pieteikties, jo «tie citi ir tik gudri, kāda jēga man pieteikties» vai «es tāpat nedabūšu, labāk pat nemēģināšu».

Tāpat šajā vecuma grupā nereti skaities stilīgāks un populārāks, ja tev viss ir šķietami vienāla, nevēlies mācīties, tāpēc nebojāsi taču savu imidžu, veltot laiku sevis pilnveidošanai, kur nu vēl, ja par to tev ir iespēja saņemt stipendiju. Tādā ziņā saprotu jauniešus, arī man skolas laikā ārkārtīgi nepatika mācīties, bet es zināju, ka tas ir vienīgais veids, kā es dzīvētu kaut ko varētu sasniegt un mainīt savu dzīvi. Protams, sasniedzot konkrētu vecumu, nereti nāk arī nožēla par neizdarītajām lietām, nākas apjaust, ka būtu labi, ja būtu vairāk pacenties, labāk mācījies konkrētas lietas, tomēr, kā jau minēju, tā ir katra paša atbildība.

Vītolu fondā ir daudz dažādu kritēriju, kas ir svarīgi, lai iegūtu stipendiju, tās nav tikai atzīmes un sasniegumi mācību priekšmetos. Protams, man bija laba vidējā atzīme, pārstāvēju skolu ļoti daudz dažādās olimpiādēs, bet gala pamatojums tam, kāpēc saņēmu šo stipendiju, bija tas, ka nācu no četru bērnu ģimenes.

Runājot par mūsu nodibināto Rudzātu vidusskolas stipendiju, mūs neinteresē, no kurienes tu esi, kā tevi sauc un ar ko tu draudzējies. Mūs primāri interesē tas, vai tu esi ieinteresēts uzlabot sevi un savu dzīvi, tāpēc ļoti svarīga ir motivācijas vēstule. Protams, arī sekmēm ir jābūt gana labām un dalība olimpiādēs un dažādos konkursos noteikti palīdz. Stipendija ir pieejama ikvienam, kurš mācās Rudzātu vidusskolā, neatkarīgi no tā – esi vai neesi rudzātiešs. Šogad, piemēram, stipendiju saņem meitene no Atašienes.

Šogad pieteikumu skaits patiesībā bija bēdīgs, pieteicās vien četri jaunieši. Mēs ļoti ceram nākamreiz sagaidīt vismaz divtik pieteikumu un vēlamies iedrošināt – pat ja stipendiju neizdosies iegūt, šī pieteikuma gatavošana tāpat ir noderīgs treniņš. Labprāt arī dalīšos ar savu pieredzi un ieteikumiem saistībā ar skolu un mācībām. Un, ja ir vēl kāds, kurš vēlas pievienoties Rudzātu vidusskolas absolventu stipendijas veidošanai, ļoti labprāt ņemsim jūs mūsu pulciņā.

Uzziņai

Rudzātu vidusskolas absolventu stipendija tiek piešķirta trim vidusskolas posma skolēniem. Lai to saņemtu, skolēniem ir jāuzraksta pieteikums, norādot vidējo atzīmi, sasniegumus mācību olimpiādēs, informāciju par dalību un panākumiem skolas sabiedriskajā dzīvē un sabiedriskās aktivitātēs ārpus tās. Pieteikumu izvērtē speciāli šim nolūkam izveidota komisija – Vītolu fonda pārstāvis, skolotāji un stipendijas dibinātāji. ▣

«Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem».

«Par projekta raksta «Vītoli fonds – izglītoties, lai palīdzētu citiem» saturu atbild SIA «Vietēja»».

MAF
Mediju atbalsta fonds